

Sygn. akt I ACa 813/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Joanna Kurpierz (spr.)
Sędziowie :	SA Elżbieta Karpeta SO del. Beata Bijak-Filipiak
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D. w upadłości likwidacyjnej

przeciwko K. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt I C 271/13,

prostując w rubrum zaskarżonego wyroku oznaczenie strony powodowej przez dopisanie po słowach „w D.” słów „w upadłości likwidacyjnej”,

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. I ACa 813/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym dnia 25 lutego 2013 roku sygn. akt I Nc 67/13 przez ten Sąd i oddalił powództwo, zasądając od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu. Wymienionym nakazem zapłaty, na podstawie weksla, zobowiązano pozwanego K. Z. do zapłaty na rzecz powoda

kwoty 205384,47 złotych wraz z kosztami postępowania, uwzględniając żądanie pozwu. W pozwie powołano się na to, że (...) Spółka z o.o. w T. dokonała u powoda zakupów wyrobów stalowych i korzystała z usług transportowych powoda. Jako zabezpieczenie wierzytelności przysługujących powodowi z tego tytułu pozwany złożył u powoda weksel in blanco z własnego wystawienia.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zarzucił, że weksel podpisał w imieniu spółki (...) jako prezes jej zarządu, a nie osoba fizyczna. Działal zatem w imieniu i na rzecz spółki, jako członek zarządu uprawniony do reprezentacji spółki.

Sąd Okręgowy ustalił, że weksel z 18 września 2012 roku na kwotę 205384,47 zł został podpisany przez K. Z. reprezentującego firmę (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T.. Na dokumencie weksla bezpośrednio pod czytelnym, odręcznym podpisem zawierającym imię i nazwisko, wpisana jest seria i numer dowodu osobistego oraz adres składający się z kodu pocztowego, nazwy miejscowości i ulicy oraz numeru domu, zaś poniżej wpisano słowa „reprezentujący firmę”, a poniżej pieczęć o treści (...) Spółka z o.o. (...) T. ul. (...) tel./fax(...)NIP (...), (...). Pozwany, w ocenie Sądu Okręgowego, podpisał weksel w imieniu spółki (...), jako jej jedyny członek zarządu. To ostatnie wynika z Krajowego Rejestru Sądowego. Pozwany był zatem uprawniony do podpisania weksla w imieniu spółki, co uczynił, odnotowując na wekslu, że składa podpis właśnie jako osoba reprezentująca spółkę. Tym samym nie podzielił Sąd I Instancji argumentów powoda zawartych w piśmie z 6 maja 2013 r. Sąd stwierdził, że właściwy prawu wekslowemu formalizm nie powinien sięgać tak daleko, jak to wskazuje powód. Kolejność zapisów, na którą zwraca uwagę powód, w ocenie Sądu Okręgowego nie ma znaczenia. Uznał zatem Sąd, że pozwany nie jest biernie legitymowany w sprawie i na podstawie art. 496 k.p.c. uchylił nakaz zapłaty i oddalił powództwo, o kosztach procesu orzekając na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od opisanego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie swobodnej oceny dowodów skutkujące uznaniem, że pozwany podpisał weksel z 18 września 2012 roku na kwotę 205384,47 złotych reprezentując spółkę (...) Sp. z o.o. , a nie jako osoba fizyczna, mimo że nie wynika to z treści ani układu graficznego weksla, a w sprawie nie przeprowadzono innych dowodów na tę okoliczność. Wniósł zatem o zmianę zaskarżonego wyroku „przez zasądzenie kwoty 205384,47 zł” i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Nie można podzielić zarzutu skarżącego, że Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 kpc i błędnie ustalił stan faktyczny. Wskazany przepis wyraża jedną z podstawowych zasad postępowania cywilnego, czyli zasadę swobodnej oceny dowodów. Stanowi on, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego. Ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego jako prawidłowe Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne. Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji wyprowadził z materiału dowodowego wnioski logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym. Nie jest przy tym zrozumiały zarzut, że Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny jedynie w oparciu o dokument weksla, a nie przeprowadził innych dowodów w sprawie. Sam powód sprzeciwiał się bowiem przeprowadzeniu postępowania dowodowego, poza dokumentem weksla, wskazując że przedmiotem wykładni jest wyłącznie tekst weksla i tylko na tej podstawie ustala się jego treść (pismo z 6 maja 2013 roku k. 88-90). Nadto nie wskazuje przy tym skarżący w apelacji, jakie to inne dowody powinny być w sprawie przeprowadzone i w jaki sposób to ewentualne uchybienie wpłynęło na treść rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie doszło do naruszenia art. 6 k.c.

Należy się zgodzić, że kluczową kwestią w sprawie niniejszej jest ustalenie w jakim charakterze pozwany podpisał się na wekslu – w imieniu własnym, jako osoba fizyczna, czy w imieniu Spółki (...), jako jej reprezentant i jedyny członek zarządu.

Konieczna stała się zatem wykładnia weksla, bowiem charakter weksla, jako źródła zobowiązania formalnego, nie wyłącza - co zgodnie podkreśla się w orzecznictwie - stosowania dyrektyw wykładni oświadczeń woli w oparciu o art. 65 k.c. Zakres wykładni weksla jest jednak znacznie zawężony i ogranicza się do wykładni obiektywnej, dokonywanej wyłącznie na podstawie tekstu weksla. Ze względu na formalny charakter zobowiązania wekslowego jego treść musi być wyczerpująco wyrażona w dokumencie, jakim jest weksel.

(wyroki Sądu Najwyższego z 22.10.09 sygn. III CSK 40/09 LEX 852562, z 18.01.2012 r. sygn. II CSK 296/11 LEX 1112736, 25.05.2005 r. sygn. I CK 741/04 LEX 180839).

Powód istotną rolę przypisuje ułożeniu pieczęci w stosunku do własnoręcznie złożonego przez pozwanego podpisu. Nie sposób jednak twierdzić, że podpis osoby reprezentującej osobę prawną powinien być umieszczony zawsze pod pieczęcią firmową (stemplem firmowym) takiej osoby. Umieszczenie na wekslu pieczęci firmowej zobowiązującej się wekslowo osoby prawnej nie jest niezbędnym wymogiem skutecznego zobowiązania się tej osoby, ponieważ podmiot reprezentowany (dłużnik wekslowy) mógłby być wskazywany także przez inne oznaczenie umieszczone na wekslu. Treść pieczęci firmowej nie tworzy zatem niezbędnego elementu treści zobowiązania wekslowego i w związku z tym podpisy osób reprezentujących daną osobę prawną nie muszą być umieszczone jedynie pod odciskiem takiej pieczęci (wyrok Sądu Najwyższego z 20 lipca 2008 r. sygn. V CK 9/06, LEX 421047). Na spornym wekslu podpis pozwanego umieszczono nad pieczęcią ujawniającą dane osoby prawnej – Spółki z o.o. (...). Pozwany własnoręcznie umieścił jednak przy swoim nazwisku na wekslu treść: „reprezentujący firmę”, pod którą odcisnięto pieczęć z danymi firmy, a zatem wskazał wyraźnie w jakim charakterze się podpisuje. Nie sposób zatem twierdzić, że podpis ten, wraz ze słowami „reprezentujący firmę” nie wykazuje merytorycznego związku z pieczęcią firmową, która podaje dane podmiotu, który zaciągnął zobowiązanie wekslowe. Pozwany jako jednoosobowy członek zarządu tego podmiotu był uprawniony do jednoosobowej reprezentacji Spółki z o.o. (...). Ustalenia dokonane w tym zakresie nie zostały skutecznie podważone przez stronę skarżącą. O wykładni treści wekslu decyduje logiczne pojmowanie całości tekstu wekslu. Gdyby pozwany podpisał się na wekslu bez zaznaczenia, że czyni to jako reprezentant wskazanej na wekslu Spółki, to odpowiadałby wekslowo osobiście. Skoro jednak zaznaczył, że podpisuje weksel w cudzym imieniu, umieszczając swój podpis z wyrażeniem stosunku do wskazanej na wekslu osoby prawnej („reprezentujący firmę”), to pozwany nie odpowiada wekslowo jako osoba fizyczna. Słusznie zatem Sąd Okręgowy oddalił powództwo z powodu braku legitymacji biernej pozwanego.

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego uzasadniają przepisy art. 108 § 1 kpc, art. 98 kpc, stosowane po myśli art. 391 § 1 kpc oraz § 6 pkt 7 i § 13 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.163 poz.1348 z późn.zm.).

Na marginesie wskazać wypada, że wniosek apelacji sformułowany został przez skarżącego nieprawidłowo. W razie ewentualnego uwzględnienia apelacji nie mogło dojść do ponownego zasądzenia żądanej w pozwie kwoty, lecz do zmiany wyroku przez utrzymanie nakazu zapłaty w mocy w całości (art. 496 k.p.c.).